



ČESKÁ REPUBLIKA  
**ROZSUDEK**  
**JMÉNEM REPUBLIKY**

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Blanky Kapitánové a soudkyň Mgr. Zdeňky Winklerové a JUDr. Ivety Veselé ve věci

žalobce: **Ing. S. Š.**, narozený dne xxx  
bytem xxx, xxx  
**zastoupený** advokátem prof. JUDr. Tomášem Gřivnou, Ph.D.  
sídlem Revoluční 1044/23, 110 00 Praha 1 - Staré Město

proti  
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429  
sídlem Vyšehradská 424/16,128 10 Praha 2 - Nové Město  
**za níž jedná** Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových  
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

**o omluvu a zaplacení 400 000 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 1. dubna 2022, č. j. 17 C 11/2019-205,

**takto:**

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

**Odůvodnění:**

1. Napadeným rozsudkem obvodní soud výrokem I. zamítl žalobu, aby byla žalované uložena povinnost poskytnout žalobci omluvu a zaplatit žalobci částku 400 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 9. 4. 2019 do zaplacení, výrokem II. pak rozhodl, že žalobce je povinen uhradit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 2 700 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

2. Takto soud rozhodl o žalobě doručené soudu dne 15. 3. 2019, kterou se žalobce domáhal (1) zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 250 000 Kč, která mu měla být způsobena třemi usneseními Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru hospodářské kriminality, ze dne 8. 1. 2010 o zajištění peněžních prostředků na třech účtech žalobce v celkové výši 3 650 000 Kč, (2) zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 150 000 Kč, která mu měla být způsobena nepřiměřenou délkou zajištění peněžních prostředků a (3) omluvy: „Omluva panu Ing. S. Š. za nemajetkovou újmu způsobenou zajištěním majetku v trestním řízení: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti se omlouvá panu Ing. S. Š., nar. xxx, neboť v trestním řízení vedeném nejprve u policejního orgánu pod sp. zn. KRPU-1762/TČ-2009-040082, následně u Krajského soudu v Ústí nad Labem jako soudu prvního stupně pod sp. zn. 49 T 14/2010, poté u Vrchního soudu v Praze jako soudu odvolacího pod sp. zn. 6 To 10/2012, 6 To 1/2014 a 6 To 39/2016, a nakonec u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 4 Tdo 112/2018 bylo vůči jeho osobě dne 8. 1. 2010 nezákonně rozhodnuto o zajištění peněžních prostředků na jeho účtech, přičemž tyto peněžní prostředky byly v důsledku nesprávného úředního postupu zajištěny po nepřiměřeně dlouhou dobu, v důsledku čehož mu vznikla nemajetková újma.“
3. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout s tím, že není dán odpovědnostní titul jako první podmínka k vyvození odpovědnosti státu. Dle žalované žalobcem označená rozhodnutí nesplňují definiční znaky nezákonného rozhodnutí dle OdpŠk, neboť nebyla pro nezákonnost zrušena ani změněna (*viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013*).
4. Soud první instance vzal za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků (§ 120 odst. 3 o. s. ř.), provedl dokazování, zjistil tak tento **skutkový stav**: Proti žalobci bylo zahájeno usnesením policejního orgánu ze dne 18. 1. 2010 trestní stíhání z důvodu podezření ze spáchání zločinu zpronevěry podle § 206 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. V souvislosti s trestním stíháním byly žalobci třemi usneseními policejního orgánu ze dne 8. 1. 2010 (žalobci doručenými 19. 1. 2010) zajištěny peněžní prostředky na účtech č. xxx, č. xxx a č. xxx, proti všem třem usnesením podal žalobce dne 25. 1. 2010 stížnosti, které byly usneseními Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 2. 2010 zamítnuty. Dále žalobce žádal dne 3. 11. 2010 a dne 12. 5. 2018 o zrušení zajištění peněžních prostředků na všech třech účtech. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 1. 2011 byla první žádost zamítnuta (stížnost proti tomuto usnesení Vrchní soud v Praze zamítl usnesením ze dne 8. 3. 2011), druhé žádosti bylo usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 4. 2018 vyhověno s odůvodněním, že rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 4. 2018 byl žalobce obžaloby zproštěn (dle § 226 písm. b) trestního řádu); opravný prostředek proti tomuto usnesení žalobce nepodal. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 2019 byl žalobce poté, co proti předchozímu zprošťujícímu rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 4. 2018 podal dovolání, zproštěn obžaloby podle § 226 písm. a) trestního řádu. Žalobce uplatnil u žalované nárok na kompenzaci újmy dne 8. 10. 2018, žalovaná nevyhověla.
5. Soud prvního stupně po **právní stránce** odkázal na ust. § 1, § 2, § 5, § 8 odst. 1, 3, § 13 odst. 1, § 14 odst. 1, 3, § 15 odst. 2 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) /dále jen „OdpŠk“/. Konstatoval, že žalobce splnil povinnost předběžného uplatnění nároku u žalované dle § 14 OdpŠk a shrnul, že k tomu, aby byla založena objektivní odpovědnost státu za škodu podle OdpŠk, je nutno, aby byly současně naplněny následující podmínky: 1) existence odpovědnostního titulu (nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu), 2) vznik škody a 3) příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vzniklou škodou.
6. Ohledně požadavku na poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím prvostupňový soud uzavřel, není splněna obligatorní podmínka v podobě

odpovědnostního titul, neboť ani jedno ze tří usnesení ze dne 8. 1. 2010 nelze považovat za nezákonné rozhodnutí ve smyslu OdpŠk. Ani jedno z uvedených usnesení nebylo v žádném k tomu předepsaném řízení pro nezákonnost zrušeno, všechny stížnosti žalobce byly zamítnuty a Krajský soud v Ústí nad Labem nevyhověl ani žádosti žalobce o zrušení zajištění ze dne 2. 11. 2010. Ke zrušení zajištění peněžních prostředků na účtech žalobce, nikoli ke zrušení usnesení policejního orgánu samotných, došlo až usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 4. 2018, jehož vady žalobce sice v rámci tohoto řízení namítal, ale proti kterému opravný prostředek nepodal. Podle žalobce bylo zajištění nedůvodné (a tedy nezákonné od samého počátku), protože byl obžaloby zproštěn. V kompenzačním řízení však nepřísluší civilnímu soudu posuzovat věcný postup orgánů činných v trestním řízení a proto se nelze domáhat, aby civilní soud věcně přezkoumával důvodnost samotného zajištění peněžních prostředků. Žalobci nelze přisvědčit, že neměl jiný další prostředek obrany, jak se domoci zrušení předmětných usnesení policejního orgánu (resp. usnesení krajského soudu), protože tímto prostředkem je ústavní stížnost, korespondující jako adekvátní prostředek i s tím, že se žalobce dovolával ústavního práva vlastnit majetek, do něhož mu mělo být zasaženo (srov. např. *nález Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 642/07, či ze dne 14. 11. 2017, sp. zn. III. ÚS 24/17*). Tohoto procesního prostředku žalobce nevyužil, aniž by mu v tom cokoli bránilo, a nevyčerpal tak ani všechny procesní prostředky, které mu zákon k ochraně jeho práva poskytoval (srov. § 8 odst. 3 OdpŠk). Neobstojí argumentace žalobce hledající paralely s fikcí nezákonného rozhodnutí - usnesení o zahájení trestního stíhání, k jehož formálnímu zrušení rovněž nedochází v případě, kdy je obžalovaný posléze obžaloby zproštěn (srov. *rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3310/2013 uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslem 8/2016 či z něj vycházející usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 30 Cdo 1575/2020*).

7. K nároku na odškodnění za nepřiměřenou délku zajištění obvodní soud poukázal na to, že se žalobce domáhá odškodnění za nemajetkovou újmu způsobenou mu nepřiměřenou délkou trestního řízení v samostatném řízení vedeném Obvodním soudem pro Prahu 2 pod sp. zn. 15 C 51/2019 a žalobce byl za takto vzniklou nemajetkovou újmu již odškodněn, což je soudu známo z jeho úřední činnosti a žalobci tím, že byl účastníkem uvedeného řízení (*pozn. odvolacího soudu: stejně jako žalovaná*). Tvrzenou újmu vzniklou délkou zajištění peněžních prostředků nelze dávat do příčinné souvislosti s nepřiměřenou délkou trestního řízení, byť ji lze dát do příčinné souvislosti výlučně s usneseními o zajištění peněžních prostředků, která byla vydávána. Lze tak dospět i k závěru, že si žalobce nepodáním ústavních stížností zavínil, že případně ke zrušení jejich zajištění nedošlo dříve. Tuto jeho procesní neaktivitu nelze přičítat k tíži státu. Nadto v případě přitakání žalobci ohledně tvrzeného odpovědnostního titulu by došlo k opakovanému odškodnění za totéž, kdy žalobce se fakticky domáhá dalšího odškodnění z téhož tvrzeného odpovědnostního titulu, s nímž však je v tomto řízení tvrzená újma pouze spojena, a to jako okolnost zvyšující celkovou nemajetkovou újmu vzniklou tvrzenou nepřiměřenou délkou trestního řízení. V tomto řízení se však odškodnění z žalobcem tvrzeného titulu již domáhat nelze, neboť jeho skutkový základ povstává buď z nezákonného rozhodnutí (které tu však není), nebo je neoddělitelně spjat se samotnou délkou trestního řízení, v jejímž rámci bylo možné se za tuto ze své podstaty dílčí tvrzenou újmu domoci odškodnění.
8. O nákladech řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a úspěšně žalované přiznal náhradu nákladů řízení 2 700 Kč spočívajících v paušální náhradě hotových výdajů á 300 Kč za 1 úkon dle ust. § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, a to 9 úkonů: návrh na spojení řízení ze dne 14. 6. 2019, vyjádření k žalobě ze dne 27. 6. 2019, odvolání ze dne 19. 2. 2020 a ze dne 29. 4. 2020, vyjádření k dovolání ze dne 15. 12. 2020, přípravu a účast na jednání odvolacího soudu dne 6. 8. 2020 a za přípravu a účast na jednání zdejšího soudu dne 1. 4. 2022. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.

9. Proti tomuto rozsudku (a to pouze v rozsahu finanční satisfakce) podal včasné a přípustné **odvolání** žalobce a navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalované uloží zaplatit žalobci 400 000 Kč s úrokem z prodlení od 9. 4. 2019 do zaplacení a náhradu nákladů řízení. Žalobce má za to, že se soud rozhodl přepjatě formalisticky a dostatečně nevypořádal s jeho tvrzeními o existenci nezákonného rozhodnutí, dovolává se možnost analogické aplikace právních norem tak, jak tomu ustálená soudní judikatura činí v případech nezákonného trestního stíhání. Podle žalobce před zajištěním finančních prostředků si orgány činné v trestním řízení musely být vědomy toho, že peněžní prostředky, které mají být žalobci zajištěny, nepocházejí z trestné činnosti, ale že z prodeje listinných akcií na jméno. Pro vydání usnesení o zajištění peněžních prostředků v trestním řízení je nezbytné splnění podmínky vyššího stupně pravděpodobnosti, že daný majetek je nástrojem či výnosem z trestné činnosti. Tyto podmínky v případě žalobce splněny nebyly, rozhodnutí tak neměla být vydána, a pokud vydána byla, pak měla být v rámci přezkumu zrušena. Fakticky tak postupem orgánů činných v trestním řízení spočívajícím v zajištění majetku žalobce bylo podstatným způsobem zasaženo do žalobcova práva vlastnit majetek garantovaného čl. 11 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. do možnosti disponovat s majetkem. Ustanovení § 48 trestního řádu jako důvod zrušení pro nezákonnost nezná. Formální požadavek na zrušení pro nezákonnost se tak stává fakticky nemožným, proto nezákonnost rozhodnutí o zajištění vyplývá z jednotlivých rozhodnutí trestních soudů prokazujících nezákonnost trestního stíhání. Konečným rozhodnutím ve věci ze dne 23. 9. 2019 byl zrušen nepravomocný odsuzující rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, a to podle ustanovení § 258 odst. 1 písm. d) trestního řádu, tedy z důvodu, že v přezkoumávané části rozsudku bylo porušeno ustanovení trestního zákona, *ergo* z důvodu nezákonnosti. Věci, ve vztahu, k nimž měl žalobce spáchat trestný čin zpronevěry, byly v jeho vlastnictví a zcela tudíž absentoval znak přisvojení si cizí věci, tato skutečnost dále vyplývá i z § 11 zákona č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový. V předmětné trestní věci postupovaly orgány činné v trestním řízení v rozporu s ustanovením § 9 odst. 1 trestního řádu, kdy se nedokázaly vypořádat s existencí tzv. předběžných otázek, jejichž zodpovězení bylo klíčové pro závěr o případné trestní odpovědnosti žalobce. Skutečnost, že tuto otázku musel vyřešit až Nejvyšší soud, nemůže jít k tíži žalobce. S ohledem na analogii dovozenou judikaturou ohledně usnesení o zahájení trestního stíhání, pak nelze argumentovat důsledným požadavkem na následnou deklaraci nezákonnosti rozhodnutí. Pokud tedy v případě žalobce existují taková rozhodnutí prokazující nedůvodnost zajištění peněžních prostředků, žalobce nevidí důvod, proč by v tomto případě nemělo být postupováno obdobným postupem, když i zajištěním peněžních prostředků bylo zasaženo do morální, zdravotní, rodinné i pracovní-ekonomické sféry žalobce. Ohledně nároku na odškodnění za nepřiměřenou délku zajištění peněžních prostředků pak odvolatel uvedl, že soud nesprávně ne zohledňuje rozdíly mezi zajištěním majetku a institutem trestního stíhání, které jsou dvěma odlišnými nástroji trestního práva, kterých může být užito vzájemně nezávisle, tzn., že vůči osobě může být vedeno trestní stíhání a nemusí jí být zajištěn majetek, a naopak vůči osobě nemusí být vedeno trestní stíhání, ale může u ní dojít k zajištění majetku podle § 79a trestního řádu. Vzhledem k této vzájemné nezávislosti těchto nástrojů trestního práva pak lze logicky dovodit, že i případné odškodnění za tyto jednotlivé zásahy by mělo být posuzováno ve vzájemné nezávislosti a za každý z těchto zásahů zvlášť. Pokud tedy bylo konkrétní osobě přiznáno zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního stíhání, nemůže mít toto vliv na posouzení nepřiměřené délky zajištění jejího majetku. Aplikovatelnost ustanovení čl. 6 odst. 1 Úmluvy na řízení ve věcech zajištění peněžních prostředků v trestním řízení pak explicitně vyplývá z *rozsudku ESLP ve věci Perre a další proti Itálii ze dne 8. 7. 2008*, či z *rozsudku ESLP ve věci Bocellari a Rizza proti Itálii ze dne 13. 11. 2007*. ESLP vychází z vyvratitelné domněnky, že nepřiměřená délka řízení znamená pro stěžovatele morální újmu a žádné důkazy v tomto ohledu v zásadě nevyžaduje, shodně judikatura Ústavního soudu (*srov. náleží ze dne 19. 5. 2010 ve věci sp. zn. II. ÚS 862/10, bod 14.*) či Nejvyššího soudu (*např. rozsudek ze dne 23. 9. 2010 ve věci sp. zn. 30 Cdo 958/2009*). Zajištění znemožnilo žalobci s těmito prostředky nakládat

na dobu osmi a půl roku. Ačkoliv zákon dobu trvání zajišťovacích prostředků blíže nestanoví, je dle žalobce možné přiměřenost délky omezení vlastnického práva srovnávat se lhůtami, které zákon stanoví pro omezení osobní svobody, tj. vazby (zde 3 roky). Dále žalobce namítl existenci průtahů na straně orgánů veřejné moci, konkrétně to, že rozsudek vyhlášený 21. 11. 2012 byl předán k doručení až 28. 11. 2013 (a žalobci doručen 2. 12. 2013), rozsudek vyhlášený 22. 4. 2015 byl předán k doručení 1. 2. 2016, průtah byl i mezi vydáním usnesení ze dne 13. 2. 2014 a nařízením hlavního líčení na den 22. 4. 2015.

Podle žalobce soud nepracuje správně s judikaturou, akcentoval to, že dle rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3310/2013 není zproštění obžaloby „bez dalšího“ důvodem nezákonnost rozhodnutí o zajištění; toto „další“ pak žalobce spatřuje právě v tom, že orgány činné v trestním řízení si měly být vědomi absence prvku cizí věci, neboť špatně vyhodnotily, že žalobce byl vlastníkem předmětných akcií a proto bylo zajištění od počátku nedůvodné. Ústavní stížnost by pak byla v průběhu trestního stíhání nezpůsobilý prostředek (*viz rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 62/95*). Podle trestního řádu existuje jen jediný důvod pro zrušení zajištění – že věci již není třeba – a podle trestního řádu nepřipadá do úvahy podání stížnosti jen proti odůvodnění rozhodnutí. Zopakoval, že nepřiměřená délka řízení je nesprávným úředním postupem bez ohledu na ne/zákonnost řízení. V době zajištění peněžních prostředků bylo žalobci 60 let a produkt jeho celoživotní činnosti mu byl vrácen až po 8 letech, tvrdit, že mu tím nemohla vzniknout újma, je cynické. Újma není požadována duplicitně, když tak bylo povinností soudu nárok žalobce řádně právně kvalifikovat a v tomto směru žalobce poučit.

10. Žalovaná považuje napadený rozsudek za věcně správný a navrhla jeho potvrzení. Zdůraznila, že usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 8. 6. 2018, č. j. 49 T 14/2010-2100, bylo rozhodnuto o zrušení zajištěných peněžních prostředků dle ust. § 48 odst. 1 písm. b) trestního řádu, tedy z důvodu, že další zajištění je již neúčelné, když trestní stíhání skončilo pravomocným zprošťujícím rozsudkem, odkázala na *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013*. Absence odpovědnostního titulu byla v tomto rozsahu shledána i u ostatních rodinných příslušníků zdejšího žalobce (tj. u dcery se jedná o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 10. 2020, č. j. 54 Co 224/2020 – 394, u manželky o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2021, č. j. 54 Co 401, 402/2020- 386, dovolání bylo odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2021, č. j. 30 Cdo 2263/2021-434). Ohledně požadavku na odškodnění nepřiměřené délky trvání zajištění pak jednak odkázala na odůvodnění v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2021, č. j. 54 Co 401, 402/2020- 386 s tím, že žalobce netvrdil, jakým způsobem jeho újma souvisela s nepřiměřenou délkou zajištění peněžních prostředků; z tvrzení žalobce je zřejmé, že svou nemajetkovou újmu dovozuje z titulu nepřiměřené délky trestního stíhání, nikoliv z délky zajištění. Při jednání odvolacího soudu pak akcentovala, že správnost názoru soudu prvního stupně o absenci nezákonného rozhodnutí v rámci daného trestního stíhání byla potvrzena též usnesením Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. IV. ÚS 687/22.
11. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, též jen „o. s. ř.“), a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně **není** důvodné.

Skutkový stav

12. Soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, z nichž vyvodil správné skutkové závěry, které tak mohly být podkladem i pro rozhodnutí odvolacího soudu a na které lze pro stručnost odkázat.
13. Pokud jde o nemajetkovou újmu, kterou žádá žalobce v tomto řízení odškodnit, tak se má jednat o poškození cti a pověsti žalobce v okolí, opakované vystavení ponižujícím situacím (např. nemohl uhradit cenu věci po provedení zajištění), bankou je veden jako potenciálně nespolehlivá osoba a

jakákoliv jeho budoucí žádost bude posouzena jako riskantní za méně výhodných podmínek, postup policie žalobce považoval za bezdůvodný a sužovaly ho pocity beznaděje a krivdy a to vlivem postupu orgánů činných v trestním řízení proti němu i jeho rodině, v důsledku čehož ztratil důvěru v orgány činné v trestním řízení. V průběhu trestního stíhání žalobce trpěl stresem a nejistotou ohledně sebe i své rodiny. V důsledku nezákonných postupů policie v trestním řízení trpěla celá jeho rodina, řada blízkých se od něj odvrátila, nemohl se věnovat rodině (zejména vnoučatům), protože byl zaneprázdněn trestním řízením, ztratil zájem o své koníčky, špatně se soustředil na práci, své podnikání byl nucen omezit, protože se od něj odvrátili jeho obchodní partneři a nezákonným trestním stíháním bylo zasaženo i jeho dobré jméno v místě bydliště. Zajištěním peněžních prostředků bylo žalobci znemožněno optimálně tyto peníze zúročit a peníze tak byly úročeny nižší částkou.

14. Odvolací soud sdělil účastníkům, že za skutečnosti známé soudu z jeho úřední činnosti považuje skutečnosti vyplývající ze spisu vedeného Obvodním soudem pro Prahu 2, sp. zn. 15 C 51/2019, kde bylo žalobci přiznáno odškodnění za nemajetkovou újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním (řízení sp. zn. 49 T 14/2010 Krajského soudu v Ústí nad Labem) za dobu od 2. 2. 2010 do 9. 4. 2018, újma žalobce způsobená nezákonným trestním stíháním a jeho nepřiměřenou délkou spočívala dle žalobce v tom, že žalobce v důsledku nezákonného zahájení trestního stíhání a navazujícího řízení zcela ztratil důvěru v orgány činné v trestním řízení, v jejich nestrannost a nezávislost. Žalobce měl v důsledku uvedeného trestního stíhání velkou obavu o svou budoucnost, trpěl velkým stresem, trestní řízení komplikovalo život též jeho blízkým, státní zástupce navrhoval i trest propadnutí zajištěných peněžních prostředků na účtu žalobce, což rovněž zasahovalo do jeho poklidného života. Žalobce byl zaneprázdněn trestním řízením, nemohl se naplno věnovat vnoučatům, ztratil zájem o své koníčky, špatně se soustředil na práci, své podnikání byl nucen omezit, protože se od něj odvrátili jeho obchodní partneři a nezákonným trestním stíháním bylo zasaženo i jeho dobré jméno v místě bydliště. Žalobci bylo přiznáno zadostiučinění ve formě omluvy za újmu způsobenou nezákonným trestním stíháním a jeho nepřiměřenou délkou (viz rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 6. 2020, č. j. 15 C 51/2019-430 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2020, č. j. 35 Co 310/2020-490), dále mu byla přiznána finanční satisfakce za shora uvedenou újmu způsobenou mu nepřiměřenou délkou trestního řízení ve výši 167 700 Kč s úrokem z prodlení (viz rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 11. 7. 2019, č. j. 15 C 51/2019-243 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18. 2. 2020, č. j. 35 Co 24/2020-324, dovolání žalobce odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2022, č. j. 30 Cdo 2004/2021-532) a nezákonným trestním stíháním ve výši 150 000 Kč (viz rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 12. 6. 2020, č. j. 15 C 51/2019-430 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 11. 2020, č. j. 35 Co 310/2020-490, dovolání žalobce odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2022, č. j. 30 Cdo 2005/2021-534). Soudy v daném řízení zjistily, že žalobci byly zajištěny na účtech peněžní prostředky a že v důsledku trestního stíhání došlo k zásahu do osobnostní sféry žalobce (a to jak bylo tvrzeno v žalobě). Při určení výše relativní satisfakce pak soudy vzaly v potaz i neodůvodněné průtahy při vypracování rozsudků soudu prvního stupně, které měly na nepřiměřené délce trestního řízení významný podíl.
15. Dále odvolací soud doplnil dokazování listinami z trestního spisu a zjistil: O zrušení zajištění požádal žalobce s odůvodněním, že dalšího zajištění není třeba, neboť byla obžaloby zproštěn rozsudkem z 9. 4. 2018 (*č.l. 2086*) a soud této žádosti vyhověl usnesením *č.l. 2100*, které nabylo právní moci dne 19. 6. 2018. Žalobce se domáhal zrušení zajištění v průběhu trestního řízení s odůvodněním, že pominuly důvody dle § 12 trestního zákoníku (*č.l. 1103*), žádost krajský soud zamítl s odůvodněním, že důvody zajištění trvají (*č.l. 1109 a násl.*). Odvolací soud pak pro přehlednost dodává zjištění soudu prvního stupně, že žalobce se domáhal zrušení zkoumaných rozhodnutí pro nezákonnost v rámci trestního řízení stížnostmi doručenými dne 25. 1. 2010, ale

tomuto požadavku orgány činné v trestním řízení nevyhověly (viz usnesení krajského soudu z 10. 2. 2010), ústavní stížnost podána nebyla.

Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 4 Tdo 112/2018 odvolací soud zjistil, že Nejvyšší soud zrušil odsuzující rozsudek vrchního soudu; žalobce byl trestně stíhán za to, že v rozporu s ústní smlouvou o sdružení (o jejímž obsahu nebyly pochybnosti), jejímž předmětem bylo pořízení 15 kusů akcií na jméno o jmenovité hodnotě 10.000 Kč společnosti PRVNÍ MOSTECKÁ a. s., na jejichž zakoupení se všichni členové sdružení podíleli finančními prostředky ve stejné výši a kterou uzavřel přesně nezjištěného dne na jaře roku 1994 s poškozenými L. M., K. P., J. P., a V. V., přičemž v souladu s touto smlouvou zakoupil obžalovaný dne 20. 5. 1994 na své jméno z peněžních prostředků sdružení akcie uvedené společnosti, kdy bez souhlasu poškozených s nimi obžalovaný nesměl nijak nakládat, dne 11. 4. 2008 bez souhlasu ostatních členů sdružení uzavřel syn obžalovaného v zastoupení obžalovaného podle jeho pokynů se společností United Energy, a. s., smlouvu o úplatném převodu předmětných 15 kusů akcií společnosti PRVNÍ MOSTECKÁ a. s. za kupní cenu ve výši 27.000.000 Kč, tyto akcie předal dne 29. 5. 2008 nabyvateli, který téhož dne převedl finanční prostředky ve výši 27.000.000 Kč na účet syna obžalovaného, který dne 30. 5. 2008 tyto finanční prostředky převedl na účty obžalovaného, odkud byly po řadě bankovních převodů zčásti převedeny na různé účty patřící obžalovanému nebo jeho rodinným příslušníkům a zčásti byly použity k nákupu zaknihovaných cenných papírů vedených na účtu manželky obžalovaného, čímž obžalovaný způsobil poškozeným L. M., K. P., J. P. a V. V. celkovou škodu ve výši 26.233.920 Kč. Nejvyšší soud konstatoval, že nedostatek existence znaku „cizí věci“ není možno nahradit úvahou, že smyslem původní dohody poškozených s obviněným byl vznik spoluvlastnictví k předmětným akciím. Argumentace usneseními ze dne 12. 11. 2011, sp. zn. 5 Tdo 1217/2011, ze dne 10. 3. 2010, sp. zn. 7 Tdo 88/2010, a ze dne 12. 3. 2003, sp. zn. 5 Tdo 265/2003, je nepřiléhavá proto, že výše uvedené pravidlo, obsažené v této judikatuře nemůže nahradit chybějící znak zpronevěry v podobě „cizí věci“. Pravidlo, podle kterého neplatnost právního jednání bez dalšího nevyklučuje trestní odpovědnost, bylo formulováno v jiných souvislostech, zejména pro situace, kdy je trestná činnost páchána prostřednictvím neplatných právních jednání, nikoliv k tomu, aby jím byly nahrazovány objektivně chybějící znaky skutkové podstaty trestného činu.

16. Z obsahu tohoto spisu pak vyplývá, že žalobce byl v trestním řízení zastupován 8 obhájci a že v trestním řízení byly vypracovávány znalecké posudky ohledně pravosti podpisu, které byly následně doplňovány.
17. Z usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. IV. ÚS 687/22 odvolací soud zjistil, že byla odmítnuta ústavní stížnost manželky žalobce podaná proti rozhodnutí zdejšího soudu č. j. 54 Co 401, 402/2020-386 a usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2263/2021-434. Ústavní soud setrval na svém právním názoru, že nezákonnost zajištění nelze spojovat pouze sesamotnou skutečností, že bylo zastaveno trestní řízení, obžalovaný byl zproštěn obžaloby či byla věc odložena (*usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 7. 2021 sp. zn. IV. ÚS 1412/21*), odkázal na podobnost při posuzování rozhodnutí o vazbě (*viz náleží Ústavního soudu ze dne 5. 5. 2004, sp. zn. II. ÚS 596/02 či náleží Ústavního soudu ze dne 22. 10. 2018, sp. zn. III. ÚS 2062/18*), či příkazu k domovní prohlídce (*náleží Ústavního soudu ze dne 26. 9. 2013, sp. zn. I. ÚS 215/12*) a připomněl, že v trestním řízení vedeném u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 49 T 14/2010 nebylo v žádném rozhodnutí prohlášena nezákonnost rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků na účtech. Z odůvodnění soudních rozhodnutí o absenci prvku присвоjení si cizí věci nevyplývá, že zajištění finančních prostředků postrádalo vyšší stupeň pravděpodobnosti, že dané věci byly výnosem z trestné činnosti. Věc tak není srovnatelná s věcí posuzovanou Ústavním soudem pod sp. zn. I. ÚS 215/12. V rámci trestního řízení se stěžovatelka bránila proti zajištění stížností, které nebylo vyhověno, když obecné soudy nedošly k závěru, že usnesení o zajištění finančních prostředků bylo

vadné. Stěžovatelka se proti tomuto postupu dále nebránila podáním ústavní stížnosti, přičemž nebylo možné vyloučit zrušení daných zajištění na základě zásahu Ústavního soudu (*obdobně viz bod 13. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2019 sp. zn. IV. ÚS 4205/18 a bod 15. usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 255/21*). Ve stěžovatelčině věci tak z ničeho neplyne, že by pro vydání zajištění finančních prostředků nebyly splněny podmínky, proto je nelze považovat podle výše uvedené judikatury za nezákonné ve smyslu § 7 a 8 OdpŠk.

Právní posouzení:

18. Odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím je objektivní odpovědností (bez ohledu na zavinění), které se stát nemůže zprostit (§ 2 OdpŠk), jestliže jsou kumulativně splněny tři předpoklady: 1) nesprávný úřední postup (resp. nezákonné rozhodnutí), 2) vznik újmy a 3) příčinná souvislost mezi vznikem újmy a nesprávným úředním postupem (nebo nezákonným rozhodnutím). Existence těchto podmínek musí být v soudním řízení bezpečně prokázána a důkazní břemeno v tomto směru leží na poškozeném (žalobkyni), *srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2011 sp. zn. 28 Cdo 4249/2010 evidovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 37/2012 či 29 Cdo 1482/2013 a navazující rozhodnutí*. Požadavek na kumulativní splnění podmínek vede vždy k tomu, že není-li splněna byť jen jedna z nich, žalobě nelze vyhovět, a to bez ohledu na skutečnost, zda jsou splněny podmínky ostatní.
19. Odvolací soud zdůrazňuje, že v případě, kdy stát odpovídá za újmu způsobenou samotným trestním stíháním, není výsledné zadostiučinění součtem samostatně určených odškodnění, ale poskytuje se náhrada újmy za trestní stíhání jako celek (*viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1291/2017*).
20. Pokud se pak žalobce domáhal poučení a povinnosti jiné právní kvalifikace ze strany soudu, tak odvolací soud připomíná, že takové poučení by bylo na místě jen tehdy, pokud by soud měl za to, že je věc možné posoudit jinak, než podle právního názoru účastníka, k čemuž v tomto řízení nedošlo. Závěr soudu, že žaloba byla podána nedůvodně, vychází z právního názoru o aplikaci OdpŠk, přičemž aplikaci tohoto zákona soud přisvědčil a jiná právní kvalifikace ani nepřicházela do úvahy.

Nezákonné rozhodnutí

21. *Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08*, konstatoval, že „každé trestní stíhání ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, na kterého je sice do okamžiku právní moci meritorního rozhodnutí třeba pohlížet jako na nevinného, avšak samotný fakt trestního stíhání je zátěží pro každého. Již samotné trestní stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o obvinění ‚liché‘, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu, podle něhož se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem“ (takový byl i výsledek trestního stíhání žalobce; poznámka dovolacího soudu). *Shodně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011*. Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání vychází z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání, a zejména dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby (§ 31a odst. 2 věta druhá OdpŠk, *viz náleží Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3271/20, ze dne 17. 8. 2021*). Lze tak připomenout, že v řízení o odškodnění za nezákonné trestní stíhání soudy vzaly v potaz existenci zajištění a jeho dopad do osobnostní sféry žalobce (a to bez ohledu na to, zda žalobce takové zohlednění výslovně požadoval).
22. Navíc okolnost, že trestní stíhání nevyšlo v pravomocné odsuzující rozhodnutí, neznamená, že by bylo možno považovat celé trestní řízení za nezákonné (ostatně i podle § 9 OdpŠk jde o zákonným způsobem vykonanou vazbu), a proto se úkony v něm učiněné nestávají automaticky



nesprávnými ve smyslu § 13 OdpŠk či nezákonnými podle § 8 OdpŠk, nebyla-li jednotlivá rozhodnutí vydaná v průběhu řízení [zejména o vydání a odnětí věci, zajištění peněžních prostředků na účtu, zaknihovaných cenných papírů, nemovitosti a jiné majetkové hodnoty a náhradní hodnoty (§ 78 až 79f trestního řádu) a následně o vrácení věci (§ 80 až 81b trestního řádu)] předepsaným procesním postupem pro nezákonnost zrušena (VOJTEK, Petr. § 8 [Nezákonnost pravomocného rozhodnutí]. In: VOJTEK, Petr, BÍČÁK, Vít. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, s. 103, marg. č. 26., z judikatury např. usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 7. 2021 sp. zn. IV. ÚS 1412/21).

23. V řízení o náhradu nemajetkové újmy způsobené rozhodnutím vydaným v rámci trestního řízení nemůže soud zkoumat, zda byly splněny zákonné podmínky vydání toho kterého rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení a při hodnocení důvodů zrušení takových rozhodnutí není oprávněn posuzovat důvody pro jejich zrušení jinak a nad rámec odůvodnění daných rozhodnutí. Ostatně, ani v případě odpovědnosti za újmu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu dovozené z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, se v rámci kompenzačního řízení neposuzuje se správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání (srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cž 6/90, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 35/1991; rozsudek ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001, publikovaný v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu pod C 1813).
24. Civilní soud v řízení o náhradě škody nemůže přezkoumávat správnost rozhodnutí vydaného v trestním řízení, neboť nejde o žádné řízení revizní. Jak vyplývá z ust. § 8 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 30 Cdo 4286/2013, publikovaný pod R 35/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), případně by stačila i jen deklarace této nezákonnosti v odůvodnění rozhodnutí daného soudu. Rozhodnutím tohoto orgánu je přitom soud rozhodující o náhradě škody vázán. Konstantní judikatura Nejvyššího soudu zásadně vychází z principu presumpce správnosti rozhodnutí, podle něhož soud v řízení o odpovědnosti státu za škodu není oprávněn sám posuzovat zákonnost rozhodnutí vydaného v jiném řízení (viz též např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 8. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4249/2010).
25. Ostatně, pokud by civilní soudy po skončení trestního řízení dovozovaly nezákonnost použitých procesních opatření toliko z výsledků trestního stíhání, jednalo by se o tzv. „retrospektivní proocťví“, kterému je třeba se vyvarovat. Pokud by takový výklad byl připuštěn, musely by státní orgány při své činnosti vždy brát v potaz, že jejich rozhodnutí bude po pravomocném skončení řízení zkoumán z pohledu a důvodů, které jim nemohly být známy, což by jejich činnost paralyzovalo (k tomu srovnej usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 6. 2021 sp. zn. II. ÚS 255/21).
26. Podle ustálené judikatury tak stále platí, že byla-li rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků zrušena nikoliv pro nezákonnost, nýbrž proto, že pominuly důvody pro jejich vydání, nejsou dány předpoklady odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 8/2016, obdobně též rozsudek ze dne 21. 1. 2020, sp. zn. 30 Cdo 303/2019, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. II. ÚS 1313/20, a dále srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. 30 Cdo 3825/2017, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 9. 8. 2019, sp. zn. IV. ÚS 4205/18; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2021, sp. zn. 30 Cdo 2263/2021, proti němuž byla ústavní stížnost odmítnuta usnesením ze dne 19. 7. 2022 sp. zn. IV. ÚS 687/22).

27. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků byla zrušena, o zrušení požádal žalobce s odůvodněním, že dalšího zajištění není třeba, neboť byl obžaloby zproštěn rozsudkem z 9. 4. 2018 a soud této žádosti vyhověl usnesením, které nabylo právní moci dne 19. 6. 2018. Námitky žalobce, že nemohl opravným prostředkem napadnout uvedené rozhodnutí jen pro nesouhlas s odůvodněním, jsou tak zcela liché, neboť soud zjevně vyhověl žalobci a zrušil zajištění z důvodu uváděného žalobcem. Žalobce se sice domáhal zrušení zkoumaných rozhodnutí pro nezákonnost v rámci trestního řízení stížnostmi doručenými dne 25. 1. 2010, ale tomuto požadavku orgány činné v trestním řízení nevyhověly a ústavní stížnost podána nebyla. V průběhu trestního řízení se žalobce pak ještě domáhal zrušení zajištění s odůvodněním, že pominuly důvody dle § 12 trestního zákoníku, žádost krajský soud zamítl s odůvodněním, že důvody zajištění trvají, ani toto rozhodnutí nebylo ústavní stížností napadeno. Pokud nyní žalobce uvádí, že by se jednalo o jen o formální stížnost předem odsouzenou k neúspěchu, tak tím v podstatě dává soudu za pravdu, že „nedůvodnost“ zajištění vyšla najevo až v průběhu trestního řízení, které bylo složité též po skutkové stránce (znalecké posudky, kdy sám žalobce považoval za účelné zastoupení osmi obhájci). Z žádného rozhodnutí vydaného v rámci trestního řízení (a to ani z výroku ani z odůvodnění) pak nelze dovodit, že by došlo k prohlášení nezákonnosti zajištění peněžních prostředků žalobce, v tomto směru lze odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2022 sp. zn. IV. ÚS 687/22 vydané ve skutkově stejné věci.
28. V rámci kompenzačního řízení se žalobce domáhá toho, aby byla analogicky uplatňována judikatura týkající se nezákonného trestního stíhání (a v tomto směru polemizuje s důvody rozhodnutí soudu prvního stupně). Obecně pak k požadavku na rozšíření výjimky aplikované stran rozhodnutí o zahájení trestního stíhání i na další rozhodnutí vydaná v trestním řízení odvolací soud poukazuje na zásadu, že všechny výjimky mají být vykládány restriktivně.
29. Evropský soud pro lidská práva pak ve věci č. 24827/14 Fu Qan, s. r. o. proti České republice řešil spor, kdy se právnická osoba domáhala z titulu nezákonného rozhodnutí majetkové újmy, která jí vznikla zajištěním jejího majetku na dobu 5 let, když rovněž v trestním řízení došlo ke zproštění obžalovaných (jednatelů právnické osoby). ESLP pak neshledal existenci nezákonného rozhodnutí (spočívající v tom, že bylo provedeno zajištění majetku a následně byli obžalovaní zproštěni obžaloby); neshledal ani nesprávný úřední postup v tom, že zajištění trvalo dlouho ani nezákonné rozhodnutí; ESLP za nesprávný úřední postup považoval až to, že zajištění trvalo nepřiměřeně dlouho i po pravomocném zproštění obžalovaných (což v posuzovaném případě nenastalo) a právě jen za toto období přiznal tamní žalobkyni odškodnění; akcentoval to, že civilním soudům přísluší posuzovat soulad namítaného opatření s vnitrostátním právem (když zde bylo prokázáno, že zajištění peněžních prostředků proběhlo v souladu s vnitrostátním právem, konkrétně § 79b trestního řádu, přičemž splnění této podmínky se posuzuje dle okolností známých v době vydání a přezkumu příslušných rozhodnutí, nikoliv zpětně z pohledu „generála po bitvě“). Ani recentní judikatury ESLP tak nevede odvolací soud k revizi ustáleného judikaturního závěru o nutnosti zrušení rozhodnutí pro nezákonnost.
30. Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že na rozhodnutí o zajištění v tomto případě nelze tedy hledět jako na rozhodnutí nezákonné ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk a že existence zajištění byla zohledněna při zohlednění dopadu trestního stíhání na žalobce v rámci odškodnění za nezákonné trestní stíhání. S ohledem na absenci odpovědnostního titulu tak odvolací soud ani nepoučoval žalobce k nutnosti doplnit zcela obecné tvrzení o tom, že žalobce nemohl uhradit cenu věci kvůli provedení zajištění, a ani tvrzení, že žalobce je bankou veden jako potenciálně nespolehlivá osoba právě v důsledku rozhodnutí o zajištění peněžních prostředků z roku 2010.

Nesprávný úřední postup

Shodu s prvopisem potvrzuje Beata Szturcová.

31. Ze skutečnosti, že bylo nepřiměřeně dlouho trestní stíhání pak nelze dovozovat to, že by bylo nepřiměřeně dlouhé též zajištění peněžních prostředků. V posuzovaném případě pak orgány činné v trestním řízení vždy včas a řádně s dostatečnou argumentací reagovaly na žádosti žalobce o zrušení opatření (*srov. náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2713/18 ze dne 9. 11. 2020*) a o zrušení opatření rozhodli bezprostředně po zproštění obžaloby odvolacím soudem (i když se nejednalo o konečné rozhodnutí ve věci). Pokud pak Ústavní soud vymezil principy přezkumu zákonnosti usnesení o zajištění majetku (*viz náleží Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2013, sp. zn. I. ÚS 2485/13*), tak nelze odhlédnout od toho, že tato pravidla stanovil právě pro rámec trestního řízení (tj. pro přezkoumávání rozhodnutí o použití dočasných majetkových zajišťovacích institutů v rámci daného trestního řízení) a nikoliv pro civilní soudy rozhodujících o formě satisfakce. Nelze pak odhlédnout, že v rámci přezkumu trvání důvodů pro zajištění věci Ústavní soud považoval za nepřiměřenou dobu trvání více než 6 let, pokud ještě nebylo ani skončeno přípravné řízení a nebylo zřejmé, kdy bude skončeno (*náleží sp. zn. II. ÚS 642/07 ze dne 30. 1. 2008 nebo sp. zn. III. ÚS 1396/07 ze dne 19. 3. 2009*), jinak byla i doba 7 let a 2 měsíce shledána jako neodporující ústavním právům vlastníka, neboť přípravné řízení se chýlilo ke konci (*viz náleží ze dne 30. srpna 2021 sp. zn. I. ÚS 1181/21*), takže ani z judikatury Ústavního soudu nelze dovodit, že by doba trvání zajištění v posuzovaném případě byla nepřiměřená. V tomto směru lze tak odkázat na již zmíněný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci č. 24827/14 Fu Qan, s. r. o. proti České republice.
32. Pro rozhodnutí věci je však podstatné to, že v paralelním řízení žalobce tvrdil, že jeho (stejná) újma je způsobena nezákonným trestním stíháním a jeho nepřiměřenou délkou. Tomuto závěru pak soudy přisvědčily a tuto újmu komplexně odškodnily a to včetně zohlednění existence zajištění peněžních prostředků. V tomto řízení však žalobce tvrdí, že již odškodněnou újmu mu způsobila nepřiměřená délka tohoto zajištění. V daném případě tedy nenastává překážka věci rozsouzené (protože stejná újma je tvrzena jako následek jiné relevantní skutečnosti), avšak soud je povinen zkoumat, zda by vyhověním žalobě nedošlo ke dvojímu odškodnění téhož (*podobně viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3604/2014*) a nutno konstatovat, že v rámci řízení za nepřiměřenou délku trestního stíhání již žalobci byla poskytnuta satisfakce zahrnující i 8,5 roku trvající zajištění peněžních prostředků.
33. Sama judikatura, podle které v případě nepřiměřené délky řízení se újma na straně poškozeného presumuje (*srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2010, sp. zn. 30 Cdo 958/2009 a bod V. stanoviska publikovaného jako R 58/2011*), ještě neznamená, že by snad poškozený měl nárok na samostatné odškodnění újmy z každého jednotlivého rozhodnutí vydaného v takovém nepřiměřeně dlouhém řízení (*viz judikatura o poskytování náhrady újmy za trestní stíhání jako celek, např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1291/2017*), když navíc soudy v paralelním řízení vzaly v potaz při hodnocení újmy žalobce vzniklému nepřiměřenou délkou trestního řízení, že žalobce byl omezen též zajištěním peněžních prostředků. Nespokojenost žalobce s výší satisfakce za nepřiměřenou délku trestního stíhání pak nelze řešit tím, že žalobce bude požadovat odškodnit stejnou újmu způsobenou trestním stíháním navíc ještě za jednotlivá opatření vydaná v rámci tohoto trestního stíhání.
34. Odvolací soud se tak zcela ztotožňuje se závěrem obvodního soudu, že újma tvrzená žalobcem, která mu měla vzniknout v důsledku zajištění peněžních prostředků a spočívající v poškození cti a pověsti žalobce v okolí, v tom, že žalobce sužovaly pocity beznaděje a křivdy a to vlivem postupu orgánů činných v trestním řízení proti němu i jeho rodině, v důsledku čehož ztratil důvěru v orgány činné v trestním řízení, v průběhu trestního stíhání trpěl stresem a nejistotou ohledně sebe i své rodiny, řada blízkých se od něj odvrátila, nemohl se věnovat rodině, protože byl zaneprázdněn trestním řízením, ztratil zájem o své koníčky, špatně se soustředil na práci, své podnikání byl nucen omezit, protože se od něj odvrátili jeho obchodní partneři a nezákonným trestním stíháním bylo zasaženo i jeho dobré jméno v místě bydliště, již byla odškodněna jako důsledek nezákonného a

nepřiměřeně dlouhého trestního stíhání v paralelním řízení sp. zn. 15 C 51/2019. Skutečnost, že v rámci trestního řízení byla vydána rozhodnutí o zajištění věci a tato trvala 8,5 roku, byla v rámci tohoto paralelního řízení zohledněna při úvaze o formě a výši satisfakce a závěr o odškodnění je rovněž v souladu s ustálenou judikaturou (*viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2017, sp. zn. 30 Cdo 1291/2017*) a lze tak uzavřít, že žalobce byl za to, že byl po 8,5 roku omezen v dispozici s penězi na účtech již odškodněn v rámci odškodnění za nepřiměřenou délku trestního stíhání.

35. Pokud jde o újmu spočívající v tom, že zajištěním peněžních prostředků bylo žalobci znemožněno optimálně tyto peníze zúročit a peníze tak byly úročeny nižší částkou, tak se nejedná o újmu nemajetkovou, ale majetkovou (tj. škodu). Takto vzniklou škodu v podobě konkrétního ušlého zisku je nutno požadovat právě z titulu náhrady škody a nikoliv z titulu nemajetkové újmy.
36. Odvolací soud proto napadený rozsudek ve věci samé postupem podle § 219 o. s. ř. jako věcně zcela správný potvrdil, a to včetně akcesorického výroku o nákladech řízení, proti kterému žádné cílené námítky vzneseny nebyly, a odvolací soud žádné pochybení neshledal.
37. O nákladech řízení před odvolacím soudem bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o. s. ř., když zcela úspěšně žalované v odvolacím řízení vznikly náklady ve výši 3 paušálních náhrad (vyjádření k odvolání, příprava na jednání a účast na jednání odvolacího soudu), po 300 Kč dle § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 o. s. ř.

#### **Poučení:**

Proti tomuto rozsudku **je** přípustné dovolání za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2. Přípustnost dovolání je oprávněně zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Proti výroku o nákladech řízení **není** dovolání přípustné.

Praha 1. září 2022

**JUDr. Blanka Kapitánová v. r.**  
předsedkyně senátu